

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

1. april 2009

Besvarelse af spørgsmål 3 ad L 119 stillet af Erhvervsudvalget den 3. marts 2009.

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 25. februar 2009 fra Forbrugerrådet, jf. ERU L 119 - bilag 5.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Forbrugerrådet har den 25. februar 2009 fremsendt sine bemærkninger til forslag til lov om betalingstjenester.

Nedenfor gennemgås og kommenteres Forbrugerrådets bemærkninger.

Lovforslagets § 3, stk. 2

Som udgangspunkt gælder lovforslaget kun for betalinger, hvis både betaler og betalingsmodtageres udbyder er etableret i Danmark, inden for EU eller i et land som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område. Det er tillige en betingelse, at betalingstjenesten ydes i euro eller i en anden medlemsstats valuta. Dette udgangspunkt fraviges dog for en række bestemmelser opregnet i § 3, stk. 2, for eksempel i forhold til oplysningskrav og ansvarsregler i forbindelse med misbrug af betalingsinstrumenter. Det vil sige, at hvis man bruger et betalingskort i USA, vil de opregnede regler i § 3, stk. 2, også finde anvendelse.

Forbrugerrådet har foreslået, at lovens §§ 55, 57, 67 og 68 også bør medtages i denne opregning, således at bestemmelserne også finder anvendelse, selvom betalingsmodtagerens udbyder er etableret i et land uden for EU, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område.

§ 55 indeholder et forbud mod, at udbyderen opkræver brugeren et gebyr for at opfylde sin oplysningspligt eller foretage korrigerende og forebyggende foranstaltninger i henhold til kapitel 6.

§ 57 indeholder regler om autorisation af en betalingstransaktion.

§ 67 vedrører gennemførelse af en betalingstransaktion i overensstemmelse med en entydig identifikationskode, som er angivet i betalingsordren.

§ 68 vedrører ansvar for manglende eller mangelfuld gennemførelse af en

betalingstransaktion.

Jeg er enig med Forbrugerrådet i, at det vil sikre et gennemskueligt beskyttelsesniveau at medtage §§ 55, 57, 67 og 68, og jeg vil derfor fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget, som vil ændre § 3, stk. 2, i overensstemmelse med Forbrugerrådets forslag. Det kan dog i visse tilfælde være svært at håndhæve bestemmelserne over for udbydere, der er etableret i et land uden for EU, som Fællesskabet eller Danmark bilateralt ikke har indgået aftale med på det finansielle område. Der vil dog overordnet set være tale om, at forbrugerne vil være bedre beskyttet, hvis §§ 55, 57, 67 og 68 medtages.

Lovforslagets § 42

Lovforslagets § 42 bestemmer, at en udbyder ikke må kræve betaling for oplysninger, som skal leveres efter bestemmelserne i lovens kapitel 5 om oplysningskrav.

Oplysningerne skal gives på papir eller andet varigt medium. Hvis det er aftalt i rammeaftalen, at oplysningerne skal gives på andet varigt medium, kan en udbyder efter anmodning fra en bruger kræve en rimelig betaling for at levere for eksempel et kontoudtog på papir.

Forbrugerrådet finder, at det bør fremgå af lovforslaget, at betalere skal have ret til at vælge at få oplysninger om gennemførte betalingstransaktioner på papir vederlagsfrit en gang om måneden. Forbrugerrådet anfører, at ikke alle betalere har adgang til alle kommunikationsmidler. Betalere, der kun har adgang til papirpost, vil derfor i praksis kunne opkræves et gebyr for at modtage oplysningerne på papir.

Direktivet om betalinger i det indre marked åbner i art. 47, stk. 3, mulighed for, at medlemsstaterne kan kræve, at udbydere af betalingstjenester skal meddele oplysninger på papir en gang om måneden vederlagsfrit.

Efter min opfattelse bør der ikke indføres regler om, at oplysninger om gennemførte betalingstransaktioner efter anmodning skal meddeles på papir en gang om måneden. Det er afgørende, som det foreslås i lovforslaget, at en betaler har krav på oplysninger om gennemførte betalingstransaktioner. Om oplysningerne gives i netbank, ved en e-mail eller i et kontoudtog på papir, skal efter min opfattelse reguleres i aftalen mellem udbyderen og betaleren.

Lovforslagets § 43, stk. 2, og § 47, stk. 3

Forbrugerrådet har foreslået lovtekniske ændringer til formuleringen af § 43, stk. 2 og § 47, stk. 3, der vedrører meddelelse af oplysninger i forbindelse med aftaler på brugers foranledning ved hjælp af fjernkommunikation.

Jeg vil imødekomme Forbrugerrådets forslag og fremsætte ændringsfor-

slag for at præcisere, at brug af fjernkommunikation ikke i sig selv hindrer udbyderen i at give oplysninger efter lovforslagets 43, stk. 1, og § 47, stk. 1.

Lovforslagets § 48, stk. 1, litra a

Efter lovforslagets § 48, stk. 1, litra a, skal der i rammeaftalen gives oplysning om betalingstjenestens væsentligste karakteristika. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at ændringer i rammeaftalens betingelser skal varsles direkte til betaler senest to måneder, før ændringen træder i kraft, jf. § 50.

Forbrugerrådet finder, at denne bestemmelse medfører, at en rejseforsikring tilknyttet et betalingskort skal betragtes som et væsentligt karakteristika og derfor skal beskrives i rammeaftalen. Herved sikres det, at forbrugerne efterfølgende bliver orienteret om ændringer i betingelserne for rejseforsikringen. Forbrugerrådet foreslår derfor, at dette beskrives i bemærkningerne til lovforslaget.

Betalingstjenester er defineret i lovforslagets bilag 1. Det følger af denne definition, at en rejseforsikring ikke er en betalingstjeneste. Rejseforsikringer skal derfor ikke beskrives i rammeaftalen.

Ifølge ”Finanstilsynets vejledende retningslinjer for accept ved ændring af forbrugerforsikring af januar 1990”, skal ændringer i dækningsomfang gennemføres ved fremsendelse af brev til forsikringstageren. I brevet skal der gives en relevant og loyal beskrivelse af de indskrænkninger/udvidelser, der sker i forhold til hidtidige vilkår.

Derimod vil rettigheder efter § 74, som vedrører indsigelser i forbindelse med brug af betalingsinstrumenter ved fjernsalg, være et karakteristika ved et betalingsinstrument, der skal beskrives i rammeaftalen, som anført af Forbrugerrådet.

Lovforslagets § 51, stk. 3

Ifølge lovforslagets § 51, stk. 3, må der ikke opkræves gebyr af brugeren for opsigelse af en rammeaftale, hvis rammeaftalen er indgået for en tidsbegrænset periode på mere end 12 måneder eller på ubestemt tid, og rammeaftalen opsiges efter udløbet af de første 12 måneder. Bestemmelsen gennemfører betalingstjenestedirektivets art. 45, stk. 2, 1. pkt. Medlemsstaterne har dog mulighed for at fastsætte bestemmelser, der er gunstigere for brugerne af betalingstjenester, jf. direktivets art. 45, stk. 6.

Forbrugerrådet foreslår for at fremme kundemobiliteten og konkurrencen, at der aldrig må opkræves gebyr for opsigelse af en rammeaftale.

Det er forbundet med omkostninger at indgå en rammeaftale. Hvor en aftale opsiges efter kort tid, er det derfor rimeligt, at udbyderen har mulighed for at opkræve et gebyr. Jeg er imidlertid enig i, at hensynet til kun-

demobiliteten og konkurrencen taler for, at det allerede efter 6 måneder bør være muligt at opsiges en aftale, uden at der kan opkræves et gebyr. Oprindeligt valgte vi 12 måneders grænsen, da det er, hvad der foreslås i betalingstjenestedirektivet. Det er dog muligt i flg. direktivet at indføre en kortere opsigelse.

Jeg vil derfor fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget for at nedsætte grænsen fra 12 måneder til 6 måneder.

Lovforslagets § 51, stk. 6

Ifølge lovforslagets § 51, stk. 6, kan betaleren få udbetalt en eventuel restværdi, hvis krav herom fremsættes inden 1 år efter rammeaftalens ophør, medmindre omkostningerne ved at udbetale restværdien overstiger restværdien.

Forbrugerrådet foreslår, at betingelsen om, at omkostningerne ved at udbetale restværdien ikke overstiger restværdien, udgår. Forbrugerrådet anfører, at forbrugerne ikke har mulighed for at vurdere om en eventuel restværdi overstiger omkostningerne ved at udbetale restværdien.

Efter den gældende lov om visse betalingsmidler, § 9, stk. 2, må et gebyr i denne situation ikke overstige, hvad der under hensyn til udstederens omkostninger ved refusionen og omstændighederne i øvrigt er rimeligt. Den foreslåede bestemmelse i § 51, stk. 6, er en mere præcis regel og har til formål at sikre, at brugere ikke har krav på at få udbetalt små beløb, som er mindre end omkostningerne ved at udbetale restværdien. Jeg kan derfor ikke tilslutte mig at ændre § 51, stk. 6, som foreslået af Forbrugerrådet.

Lovforslagets § 61

Ifølge § 61, stk. 1, 2. pkt., skal betalers udbyder ved en uautoriseret betalingstransaktion straks tilbagebetale betaleren beløbet. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår, som også anført af Forbrugerrådet, at hvis udbyderen har mistanke om, at der ikke er tale om en uautoriseret transaktion og derfor afviser en hurtig tilbageførsel, vil betaler, efter rentelovens regler, kunne have krav på renter, hvis det senere viser sig, at der faktisk forelå en uautoriseret transaktion.

Forbrugerrådet finder, at det bør præciseres i overensstemmelse med reglerne i lovforslagets § 74 om indsigelser ved brug af betalingsinstrumenter ved fjernsalg, at beløbet under alle omstændigheder skal tilbageføres straks, indtil det er godtgjort, at der er tale om en uautoriseret transaktion.

Det er min opfattelse, at der ikke er forskel på forpligtelsen til at tilbageføre penge ved en uautoriseret betalingstransaktion efter § 61, stk. 1, 2. pkt., og i forbindelse med indsigelser ved fjernsalg efter § 74. De citerede bemærkninger til § 61, stk. 1, vedrører således udelukkende de civile retlige konsekvenser af en manglende tilbagebetaling.

Lovforslagets § 62

Forbrugerrådet bemærker i relation til lovforslagets § 62, at rådet er yderst tilfreds med, at direktivet gør det muligt at opretholde de gældende regler om hæftelse ved uberettiget brug af betalingsinstrumenter. Forbrugerrådet bemærker, at § 11, stk. 8, 2. pkt., i lov om visse betalingsmidler ikke videreføres. Forbrugerrådet finder, at det bør anføres i lovbetænkningerne, at lovforslagets øvrige bestemmelser overflødiggør denne bestemmelse, hvis dette er tilfældet.

Lov om visse betalingsmidler § 11, stk. 2, bestemmer, at bruger hæfter med op til 1.200 kr. for tab som følge af andres uberettigede brug af et betalingsmiddel, hvor den til kortet hørende personlige, hemmelige kode er anvendt. Denne bestemmelse, som videreføres i lovforslagets § 62, stk. 2, betegnes i det følgende som selvriskoreglen. § 11, stk. 8, 2. pkt. i lov om visse betalingsmidler fastslår, at denne selvriskoregel ikke finder anvendelse, hvis et betalingskort er anvendt svigagtigt i forbindelse med en aftale om fjernsalg.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 62 om hæftelse som følge af andres uberettigede anvendelse af et betalingsinstrument, at bestemmelsen i § 11, stk. 8, 2. pkt. i lov om visse betalingsmidler blev indsat som følge af art. 8 i direktiv 97/7/EF om fjernsalg. Da denne direktivbestemmelse ophæves med betalingstjenestedirektivet, foreslås det, at § 11, stk. 8, 2. pkt. ikke videreføres.

Anvendelse af betalingsinstrumenter til brug for køb af varer på internettet sker typisk ved indtastning af kortnummer, udløbsdato og kontrolcifre. Hvis disse oplysninger anvendes uberettiget til køb på internettet, for eksempel af en person, der har stjålet betalingskortet, vil udsteder hæfte, jf. lovforslagets § 62, stk. 1. Selvriskoreglen i § 62, stk. 2, vil ikke finde anvendelse, fordi PIN-koden ikke er anvendt ved betalingen.

Da der i dag ikke findes løsninger, hvor der skal indtastes en personlig sikkerhedsforanstaltning, for eksempel en PIN-kode, ved handel på internettet, vil selvriskoreglen i § 62, stk. 2, ikke finde anvendelse ved nethandel. Ophævelsen af lov om visse betalingsmidler § 11, stk. 8, 2. pkt., har derfor ikke betydning for forbrugerbeskyttelsen, således som betalinger med betalingskort på internettet fungerer i dag.

Hvis det i fremtiden bliver muligt at indrette særligt sikre systemer med anvendelse af for eksempel en PIN-kode ved køb på internettet, vil selvriskoreglen i § 62, stk. 2, derimod finde anvendelse, hvis et kort for eksempel stjæles og anvendes sammen med PIN-koden. Dette svarer til retstilstanden i dag, hvis betalingen foretages i den fysiske handel. Jeg mener derfor ikke, at Forbrugerrådets bemærkninger giver anledning til at ændre på lovforslagets § 62.

Lovforslagets § 74

Forbrugerrådet oplyser indledningsvist, at rådet er yderst tilfreds med bestemmelsen i § 74 om indsigelser i forbindelse med brug af betalingsinstrumenter ved fjernsalg. Bestemmelsen viderefører Forbrugerombudsmandens retningslinjer vedrørende fjernsalg m.v. i betalingssystemer med betalingskort fra december 1996.

Ifølge § 74, stk. 4, skal indsigelser efter bestemmelsen fremsættes snarest muligt efter, at betaleren er blevet bekendt med eller burde være blevet bekendt med, at debitering er sket uretmæssigt.

Forbrugerrådet finder, at denne bestemmelse udgør en unødvendig skærpelse af kravene for at få stoppet eller tilbageført en betalingstransaktion, og bør derfor udgå af lovforslaget.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at denne regel ikke medfører ændringer i forhold til gældende ret. Det vil sige gældende rets regler om fortabelse af indsigelser som følge af passivitet eller reglerne om forældelse.

Jeg mener derfor, at forslaget til § 74, stk. 4, bør fastholdes.

§ 75

Forslaget til § 75 om gennemførelsestid udnytter ikke direktivets mulighed for at foreskrive en kortere gennemførelsestid for nationale betalingstransaktioner. Forbrugerrådet opfordrer derfor til, at der laves en analyse af fordele og ulemper ved en kortere gennemførelsestid i Danmark, og at undersøgelsen inddrager erfaringerne fra eksempelvis Holland og England, der angiveligt har hyppigere betalingsafviklinger end i Danmark.

Jeg har netop besvaret spørgsmål 2 fra Erhvervsudvalget ad L119. Spørgsmål 2 vedrører det samme, som Forbrugerrådet omtaler i forbindelse med § 75. Der henvises derfor til besvarelsen af spørgsmål 2.